

Organizarea și desfășurarea activității: Această activitate vizează punerea în scenă a unor situații concrete de viață în care se află copiii vulnerabili, având ca scop înțelegerea de către elevi a ceea ce înseamnă concepte precum: orfan, abandon, plasament, abuz, condiții precare de trai. Elevii vor fi împărțiți în 4 grupe, vor elabora un scenariu, având ca punct de sprijin un cuvânt-cheie pe care îl vor extrage dintr-un bol, după care își vor împărți rolurile din cadrul scenei realizate de ei. Fiecare echipă își va prezenta sceneta într-un mod cât mai creativ, iar colegii cu rol de spectatori vor juriza toate scenetele, după care vor acorda calificative pe care le vor justifica pe baza unor criterii stabilite de comun acord.

Ziua 3:

Titlul activității: Judecă corect!

Scopul activității: Identificarea unor soluții concrete în ceea ce privește rezolvarea situațiilor conflictuale și validarea acestora de către colegi

Materiale necesare: fișa de reflecție, raportul printat sau în format digital, instrumente de scris, jetoane pe care sunt descrise diverse situații conflictuale

Organizarea și desfășurarea activității: Cadru didactic dă startul acestei activități prin prezentarea unei situații conflictuale (ex.: Alex a locuit o perioadă cu părinții lui în Spania. În acest timp a frecventat o școală spaniolă, iar anul acesta s-a întors în țară. Părinții lui l-au adus la școala noastră, iar acesta este adesea ironizat de colegii săi pentru că vorbește cu un accent spaniol.) și le cere elevilor să găsească soluții de rezolvare a problemei. Pentru rezolvarea sarcinii de lucru, elevii vor lucra în perechi. După prezentarea situației problematice, cadrul didactic le va împărți fișa de reflecție, care conține cei 6 pași, și un raport care prevede rezolvarea unor situații conflictuale, pentru inspirație. După completarea fișei de reflecție, elevii vor verbaliza soluțiile identificate. Acest exercițiu va veni în sprijinul elevilor în soluționarea conflictelor pe cale amiabilă.

1. Identificarea nevoii Ce doriți exact (de ce ați avea nevoie)?	
2. Definirea problemei Care credeți că este problema?	
3. Identificați un număr de soluții Cine găsește cât mai multe soluții de rezolvare a problemei?	
4. Analizarea soluțiilor V-ar mulțumi aceste soluții?	
5. Hotărâți care este cea mai bună soluție A fost rezolvată problema? Sunteți mulțumiți cu această soluție?	
6. Verificați cum a fost soluționată problema Se discută despre situația problematică și se decide dacă aceasta a fost într-adevăr rezolvată.	

Titlul activității: Minunea de a fi

Scopul activității: Dezvoltarea capacității elevilor de a identifica comportamentele dezirabile pe baza unui suport vizual

Materiale necesare: laptop, boxe, fișa de reflecție, instrumente de scris, filmul „Minunea” (filmul integral poate fi vizionat prin accesarea linkului următor: <https://youtu.be/7yoyvLYzWjs?si=U8eA0DfugZp03HXp>)

Organizarea și desfășurarea activității: Activitatea propune vizionarea filmului „Minunea”, cu scopul de a evidenția comportamentele dezirabile în raport cu incluziunea copiilor aflați în situații de risc și celor cu cerințe educaționale speciale. După vizionarea filmului, elevii împreună cu cadrul didactic vor completa fișa de reflecție, scoțând în evidență aspecte specifice incluziunii și excluderii cu privire la emoțiile pe care le resimte un copil, comportamentele specifice celor două situații și cuvintele care semnalează cele două atitudini.

	Incluziunea	Excluderea
Se simte (emoții)		
Se vede (comportamente)		
Se aude (cuvinte)		

Ziua 4

Titlul activității: Prietenul la nevoie se cunoaște

Scopul activității: Facilitarea interacțiunii dintre copii, pentru dezvoltarea empatiei

Materiale necesare: materiale pentru atelierele de creație, fișă pentru vânătoarea de comori și obiecte, 2 mingi, 2 cercuri Hula-Hoop, ingrediente pentru Rafaelo și limonadă

Organizarea și desfășurarea activității: Toate activitățile propuse pentru această zi se vor desfășura în parteneriat cu Centrul Școlar de Educație Incluzivă din Orașul Prieteniei, copiii luând parte la un program comun (atelieri de creație, activități distractive, activități culinare). Pe parcursul zilei, copiii vor fi implicați atât în activități de învățare, cât și de recreere. Scopul acestei activități este de a crea legături comune între ambele grupuri, copiii conștientizând efectul incluziunii și al empatiei.

1. **Atelier de creație:** În cadrul acestei activități sunt propuse mai multe ateliere, la care elevii pot lua parte în funcție de preferințe, realizând produse pe care să și le dăruiască unii altora în semn de prietenie și respect. Atelierele pentru care pot opta copiii sunt următoarele:
  - Confectionare de jucării din materiale reciclabile;
  - Pictură pe sticlă;
  - Realizarea de brățări și lanțușoare ale prieteniei;
  - Confectionare de felicitări în tehnici diferite de lucru (Quilling; amprentare; lipire etc.).
2. **Activități distractive:** Această activitate are rol de a oferi șansa copiilor de a interacționa prin joacă și de a aduce starea de bine în cadrul grupurilor. Se pot organiza activități precum:
  - „Vânătoarea de comori”: Copiii vor fi împărțiți pe grupe și vor avea o fișă pe care sunt menționate obiectele pe care trebuie să le găsească. Va fi desemnată câștigătoare echipa care găsește cele mai multe obiecte.
  - „Și mie îmi place”: Copiii vor fi așezați într-un cerc, fiecare copil fiind așezat pe o pernă. În mijlocul cercului va rămâne în picioare de fiecare dată un singur copil, care va anunța un criteriu respectând formula „Se vor ridica în picioare și vor schimba locurile copiii cărora le place ...”, ca de exemplu: „Se vor

ridica în picioare și vor schimba locurile copiii cărora le place înghețata de ciocolată”. Toți copiii care îndeplinesc criteriul se vor ridica și vor schimba locurile. Următoarea persoană care rămâne în mijlocul cercului va anunța alt criteriu.

- „Mingea călătoare”: Elevii vor lucra pe două grupe, fiind așezați în șir indian, în fața căruia se află un cerc Hula-Hoop și o minge. Coordonatorul jocului va anunța modalitatea de călătorie a mingii „prin aer” (mingea călătorește deasupra capului din mână în mână), „prin apă” (mingea călătorește din mână în mână printre picioarele copiilor), „prin foc” (mingea călătorește din mână în mână prin lateral stânga/dreapta). Echipa care va pune prima dată mingea înapoi în cercul Hula-Hoop va primi 1 punct, iar echipa care strânge mai multe puncte va fi câștigătoare.
3. **Atelier culinar:** În cadrul atelierului, elevii vor pregăti Rafaelo și limonadă, pentru petrecerea de ziua prieteniei, respectând rețeta. La sfârșitul activității, fiecare grupă va pleca într-o călătorie spre ținutul piraților, pentru a găsi comoara ascunsă de aceștia. Urmând cu atenție indiciile din harta comorii, copiii vor ajunge cu ușurință la răsplata zilei, insignele prieteniei.

Ziua 5

Titlul activității: Situații câștig-câștig

Scopul activității: Identificarea unor soluții în rezolvarea conflictelor apărute între copii

Materiale necesare: foi A4, instrumente de scris

Organizarea și desfășurarea activității: Această activitate dorește să surprindă cunoștințele acumulate de elevi în urma activităților desfășurate sub genericul „Cu toții avem ceva de spus!” cu privire la incluziune și apărare a drepturilor copilului. Copiii vor fi împărțiți în 4 grupe, fiecare grupă având ca sarcină elaborarea unui text în care să prezinte o situație problematică/conflictuală întâlnită în mediul școlar în care elevii au întâmpinat situații dificile (excludere, abuz, violență etc.). Ulterior, fiecare grupă va primi un alt text pe care să-l analizeze și să prezinte o modalitate de soluționare astfel încât să existe o situație „câștig-câștig”, adică toate persoanele implicate în conflict au de câștigat. Din această

activitate elevii învață că în mediul școlar este important să evităm situațiile „pierdere-pierdere”, „pierdere-câștig”, optând întotdeauna pentru situații „câștig-câștig”.

Pentru ca elevii să înțeleagă mai bine conceptul de situație „câștig-câștig”, li se va prezenta un caz concret:

„L. este elev în clasa a V-a și întotdeauna când merge afară în pauza de gustare, K. se servește din gustarea lui fără să îi ceară permisiunea. L. se simte lezată și face apel la violență pentru a se apăra. Cadrul didactic de serviciu intervine și discută cu cei doi copii. În urma acestei situații, copiii se pot regăsi în unul din cazurile „pierdere-pierdere” și „pierdere-câștig”. Cum ar arăta situația „câștig-câștig”?

„pierdere-pierdere”	„pierdere-câștig”	„câștig-câștig”
– Ambii copii sunt muștrați și trași la răspundere pentru comportamentele lor.	– Cadrul didactic îl atenționează pe L. pentru că a avut un comportament violent. – Cadrul didactic îl muștră pe K. pentru că nu a respectat spațiul personal al colegului.	– Cadrul didactic oferă șansa fiecărui copil să prezinte situația din perspectiva lui, apoi discută despre importanța respectării spațiului personal și a promovării nonviolentei. K. își cere scuze pentru că s-a servit din gustare fără permisiune și promite să îi aducă în ziua următoare o altă gustare pe care să o împartă.

Titlul activității: Cu toții avem ceva de spus!

Scopul activității: Dezvoltarea capacităților copiilor de a formula opinii cu privire la apărarea și respectarea drepturilor copilului

Materiale necesare: foi A4, instrumente de scris

Organizarea și desfășurarea activității: Săptămâna va fi încununată de activitatea „Cu toții avem ceva de spus!”, în cadrul căreia fiecare elev va scrie o scrisoare către reprezentanții Serviciului Public de Asistență Socială (SPAS), în care vor exprima atitudinea lor față de promovarea, respectarea și apărarea drepturilor copilului, oferind idei pentru îmbunătățirea condițiilor

de viață ale copiilor vulnerabili. Un reprezentant din cadrul Serviciului Public de Asistență Socială (SPAS) va fi prezent în cadrul activității, pentru a prelua scrisorile copiilor, a le asculta propunerile și a le răspunde la întrebări.

Concluzii

Respectarea, apărarea și promovarea drepturilor copilului a constituit întotdeauna un subiect de mare interes la scară largă. De-a lungul timpului, tot mai multe instituții și organizații au înființat programe specializate prin care au dorit să conștientizeze populația cu privire la oferirea de șanse egale tuturor copiilor. Grija față de copii este un subiect delicat, la care trebuie să reflectăm cu toții, indiferent de activitatea profesională pe care o avem, deoarece situațiile de abuz și neglijare a acestora îmbracă forme diferite în zilele noastre, iar implicarea tuturor cetățenilor poate să facă diferența. Cu toate acestea, instituțiile școlare joacă un rol primordial în educarea viitorilor cetățeni cu privire la drepturile și responsabilitățile pe care le au, fiind mai vigilenți în ceea ce privește cazurile de abuz de orice fel, violență verbală, fizică sau emoțională, neglijarea copiilor și malnutriția. Aducând în fața elevilor aspecte legate de cetățenia democratică, responsabilitatea socială și implicându-i în deciziile care îi privesc, vom reuși să creștem gradul de implicare a copiilor în problemele societății, clădind personalitatea viitorilor cetățeni.

Pe de altă parte, atât societatea în general, cât și copiii cu care interacționăm trebuie să își asume rolul de protector al copiilor aflați în situații de risc sau cu cerințe educaționale speciale, crescând astfel gradul de incluziune în societate și în instituțiile educaționale. Un astfel de protector al drepturilor copilului va ști să adapteze măsurile de prevenție la situațiile specifice, creând un cadru propice apărării și protejării persoanelor aflate în situații de risc. Copiii vulnerabili ar trebui să reprezinte o prioritate pentru societatea actuală, fiind important să se desfășoare activități de conștientizare și incluziune a acestora în mod regulat, atât în mediul educațional, cât și în comunitatea din care fac parte. Activitățile derulate în mediul școlar vor avea un impact semnificativ atât asupra copiilor, cât și a familiilor acestora, devenind mai conștienți și mai implicați în respectarea, promovarea și apărarea drepturilor copilului.